

Azra Nurkanović, diplomirana pravnica - Magistarski rad

Fakultet/Akademija	PRAVNI FAKULTET
Tip Rada	Magistarski rad
Kandidat, zvanje	Azra Nurkanović, diplomirana pravnica
Naziv Teme	Odgovornost pravnih osoba za krivična djela
Rezime/Abstract	Predmet istraživanja u radu je odgovornost pravnih osoba za krivična djela, odnosno, historijski razvoj instituta krivične odgovornosti pravnih osoba, pojam i uloga krivične odgovornosti pravnih osoba u savremenim pravnim sistemima, uporednopravni prikaz odgovornosti pravnih osoba u SAD-u i Evropi te zemljama bivše Jugoslavije, s posebnim osvrtom na zakonodavstvo Bosne i Hercegovine i empirijska istraživanja njegove primjene kod utvrđivanja odgovornosti pravnih osoba za počinjena krivična djela. Pravna osoba je organizovani kolektiv ljudi koji kao takav obavlja dozvoljenu radnju i ostvaruje cilj i kome je pravnim poretkom priznato svojstvo subjekta prava, odnosno, sposobnost da bude nosilac prava, obaveza i odgovornosti. Tek polovinom XIX vijeka pojavili su se prvi precedenti u kojima se nazire prisustvo krivične odgovornosti pravnih osoba, a ona je bila propisana i Interpretation Act-om iz 1889. godine Najznačajnija je Preporuka R (88) 18 iz 1988.godine pod nazivom Odgovornost preduzeća za krivična djela koja preporučuje uvođenje odgovornosti preduzeća za krivična djela počinjena u okviru njihove djelatnosti i izvan postojećih oblika građansko-pravne odgovornosti. Preporuka je donijeta s ciljem da podstakne usvajanje mjera kojima će se uspostaviti odgovornost preduzeća za krivična djela učinjena u vršenju njihove djelatnosti. Modeli odgovornosti pravnih osoba za krivična djela razlikuju se po tome da li se odgovornost pravne osobe za krivično djelo izvodi iz ponašanja odnosno odgovornosti fizičke osobe kao učinitelja krivičnog djela ili pravna osoba odgovara za vlastito ponašanje, te da li je ta odgovornost objektivna ili subjektivna. Krivična odgovornost pravnih osoba može se oblikovati kao: izvedena i autonomna, subjektivna i objektivna, supsidijarna i kumulativna. Radi komparacije u okviru ovog istraživanja analizirane su zakonske odredbe uporednopravnih sistema i to SAD, Njemačka, Francuska i zemlje bivše Jugoslavije. Postoje mnoge sličnosti, ali i razlike u uređenju odgovornosti pravnih osoba za krivična djela po važećim pravima. Istraživanjem i upoređivanjem načina regulisanja odgovornosti pravnih osoba za krivična djela u BiH s načinom regulisanja u drugim zemljama dolazi se do zaključka da je praktičnije, jednostavnije i ispravnije što je odgovornost pravnih osoba za krivična djela regulisana u jednom zakonu kojim se reguliše i odgovornost fizičkih osoba, jer i posebni zakoni u drugim državama kojima je regulisana ova odgovornost upućuju na zakone kojima je regulisana odgovornost fizičkih osoba za krivična djela, a odgovornost se utvrđuje za ista djela. Do stupanja na snagu Krivičnog zakona BiH 2003. godine pravne osobe su odgovarale samo za privredne prestupe i prekršaje, ali se navedenim zakonom uvodi odgovornost pravnih osoba i za krivična djela, što je do tada bilo predviđeno isključivo za fizičke osobe. Sve pravne osobe ne mogu biti krivično odgovorne za svako učinjeno krivično djelo, ali to ne isključuje krivičnu odgovornost njihovih odgovornih osoba za prouzrokovano posljedicu krivičnog djela. Zbog specifičnosti karaktera pravne osobe i pravne i poslovne sposobnosti u pravu uopšte, a naročito u krivičnom pravu, predviđeni su posebni osnovi te krivične odgovornosti koji se razlikuju od odgovornosti fizičkih osoba. Najveća specifičnost kod položaja pravnih osoba javlja se u pogledu primjene krivičnih sankcija: kazne, mjere bezbjednosti i uslovna osuda te mjera oduzimanja imovinske koristi koja je pribavljena krivičnim djelom, te način i postupak i uslovi za njihovo izricanje. Posljedni dio rada posvećen je analizi procesuiranja pravnih osoba za krivična djela u periodu od 2012. do 2015. godine s posebnim osvrtom na krivične prijave u nadležnosti Tužilaštva BiH i presude Suda BiH. Klučne riječi: pravna osoba, modeli krivične odgovornosti, osnovi krivične odgovornosti, sankcije, granice odgovornosti pravne osobe.
Datum	20.07.2016
Predsjednik	Dr sc. Vedad Gurda, doc. - Uža naučna oblast Krivično - pravna Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr sc. Dževad Mahmutović, doc. - Uža naučna oblast Krivično - pravna Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr sc. Anita Petrović, doc. - Uža naučna oblast Građansko - pravna Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	-
Dodatni detalji i lokacija	Dana 20. 07. 2016. godine u 15 sati na Pravnom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Završne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.